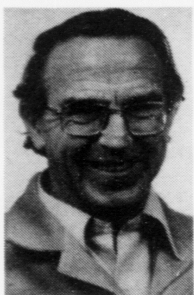

politisku flokkarnir um orkumál

Tjóðveldisflokkurinn

Erlendur Paturson,
løgtingsmaður, skrivar

Eiga at útbyggja aðrar vatn- orkumøguleikar

Orkumálini eru millum tey størstu vandamál, ið heimurin allur og eisini vit føroyingar hava at takast við, og tað kann eingin ein einsamallur maður eftir eini løtu benda á ta einu og sonnu loysnina. Ti verri hava politisku myndugleikar okkara givið hesum stóra máli alt ov litlan ans, og kemur henda líkasæla okkum aftur um brekku.

Her bert nokur fá orð.

Higar til hava vit mest sum oyðslað við orku.

Allur hin mikli langfarafloti við stórum skipum og stórum maskinum hevur kravt mikla orku. So hvørt sum hesin langfara-fiskiskapur minkar og fiskiskapurin í egnum sjógvi vindur upp á seg kemur oljunýtsla fiskiveiðiflotans at minka í stórum.

Síðan er at nevna tey stóru sethús, ið vit hava bygt og sum krevja nógva upphitanarorku. Við at bjálva hús okkara og við at húsálansgrunnur og sparikassar, ið veita lán til sethúsabygging, krevja ávísar bjálvingartreytir uppfyltar, kann hópurin sparast.

Hina miklu vatnútbyggjarættan SEV's mugu vit leggja á hillina. Henda verkætlan

hevði — um hon hevði verið framd — samanborið við ta orku, ið hon veitti — komið at kosta okkum alt ov nógv í peningi og í umhvørvis- og náttúruoyðilegging. Har fyri eiga vit at umhugsa aðrar vatnorkuútbýggingar.

Í kolinum í Suðuroy eiga vit miklar orkumøguleikar.

Í vindorkuni somuleiðis.

Nú ið orkuútbýggingin á eysturlandinum í Íslandi verður veruleiki, eiga vit at taka upp samráðingar við islendskar orkumyndugleikar um kaðalsamband haðani til okkara. Orkupolitikkur verður nógv umrøddur í Norðurlandaráðnum, og í komandi viku verður orkumálaskeið hildið í Södertälje í Svíaríki.

Fyri tveimum árum síðan skipaði idnaðarfelagið fyri áhugaverðari orkumálaráðstevnu.

Hvi hevur einki verið gjørt burtur úr tí tilfari, ið har kom fram?

Burtur úr hesum og øðrum tilfari, ið longu er tokt, hevði borið til at leggja miðvisan orkupolitikk, men tað er so eiðasørt at nakað røktst fyrri nek-um sliks.

Núverandi samgonga eigur ongan orkupolitikk.

Fólkaflokkurinn

Jógvan Sundstein, lögtingsmaður, skrivar

Samskipan av vindmyllum við vatnorkuverk

Okkara orkunýtsla kann bítast upp í tveir høvuðspartar: orkunýtslan á sjógvi og á landi.

Løgtingið og Landsstýrið hava sett orkuráð til at ráðgeva í orkumálum og arbeiða á hesum øki. Tann færdi orkupolitikkur hevur ti betri støði at byggja á nú enn áður.

Orkunýtslan á sjónum

Størsta orkukelda okkara hevur higartil verið oljan, og er nú ein stórur partur av hesum nýttur umborð á skipum okkara, serliga fiskiskipunum. Tað eru neyvast móguleikar í bræði fyri at broyta orkukelduna á sjónum frá olju til nakað annað, men nakað kann gerast fyri at spara á hesum øki.

Frá almennari síðu eigur tí at verða veittur stuðul til øll tiltøk, sum bera á hetta borð. Til dømis er orkuráðið við í einum Norðforsk samarbeiði kallað Oljufisk. Hetta kanningararbeiði hevur til endamáls at visa betran og sparing í orkunýtsluni bæði við tekniskari umlegging í samband við ný- og umbyggjan av maskineindunum, og av rakstrarhátitnum við vegleiðing og upplýsing, til dømis við at leggja um til partroling.

Orkunýtslan á landi

Eisini her er oljan størsta kelda okkara. Allur hiti at kalla til bæði sethús og aðrar bygningar og stórar partur av elmeigi okkara hevur olju sum grundarlag.

Umframt sparitiltøk — til dømis teknisk umlegging, bjálving v.m. — eru her eisini aðrir alternativir móguleikar til staðar. Serliga er tað á elforsýningsøkinum, at nakað kann gerast, sum ger okkum meira óheft av oljuni.

Eitt tað mest áhugaverda í hesum sambandi er framleiðslan av vindmyllum. Her sær út til at vit kunnu útvega smærri orku-eindir, sum eisini kunnu samskipast fyri ein lutfalsliga biligan anleggskostnað. Eisini kann hetta samskipast við núverandi motor elverk, og við komandi vatnverk, soleiðis at vindmyllur kunnu sambinast við el-netið, og hjálpa til at spara upp í vatnbrunnun.

Umhvørvisspurningar í samband við útbýgjan av elorku í framtíðini verða helst best loystir við eini samskipan av vindmyllum í bólkum saman við smærri vatnorkuverkum. Stór vatnorkuverk vilja skapa ójavna í náttúruna, og helst vil ein útbýgjan av smærri eindum eisini vera ein biligari loysn.

Sjálvstýrisflokkurinn

Asbjørn Joensen, lögtingsmaður, skrivar

Framhald av vatnorkuút- byggingini

Í seinastu tingsetu viðgjørdi lögtingið mál um veðhald fyri lán-tøku til tann kommunala felagsskapin ið hevur el-framleiðslu um hendi.

Undir viðgerðini kom tingið til ta niðurstøðu, at vit í veruleikanum ongan orkupolitikk høvdu her heima, og at neyðugt var við einum kjaki um hesi mál, og tá eini politiskari stóðutakan til framfararhátit innan hetta málssøkið.

Vit hava sum kunnugt ið eitt áramál havt eitt av undanfarna samgongu skipað orkuráð, ið sambært reglur fyri hetta er ætla sum ráðgevandi í øllum orkuspurningum.

Tað er onki órimiligt at seta fram spurningin, um hetta ráð nú hevur virkað eftir ætlan, og verið til nýttu?

Skuldi metingin gjørst negativ er rimiligt at kanna orsøkina, og kunnu vit tá skjótt havna í politiskum hurlivasa eins væl og persónligari maktgirnd.

Hesum og øðrum fæst ivaleyst greiði á, tá tingið fer undir viðgerð av orkuspurninginum í inniverandi tingsetu, og fær á tingborð rúgvismikið tilfar so sum landsstýrinum er álagt.

Tað er í hesum sambandi at Socialurin hevur heitt á sjálvstýr-

isflokkinn fyri at fregnast um flokksstøðu okkara til orkuspurningin.

Tá málið sum frásagt ikki er framlagt, eins litið og nakað tilfar er komið flokkinum i hendi, so er rimiligt ongin avgjørd flokksstøða til teir mongu spurningar ið krevja loysn.

Tað man fyri tinginum sum fólk flest verða torført at fáa greiðu á hesum spurningi hóast ein hevur roynt sitt besta, við at finna nakað burtur úr teim mongu og ofta drúgvu blaðgreinum um hesi mál. Greinar sum tíverri mangan kunnu tillutast í subjektivu viðgerðini.

Tað sum man koma teim flestu í hug tá hesir spurningar verða umrøddir er elorkan, framleiðslan av hesi, nýtslumøguleikin og kostnaðurin.

Tað eigur ikki at vera ókent millum manna, at sjálvstýrisflokkurin metir loysnina her at vera framhald av vatnorkuútbýggingini. At vit tá høvi hevur verið til tess hava tilrætt hetta arbeiði byrja, við at lata landsverfrøðingsstovnin loysa mest móguligan part av uppgávu. Tað var eisini við hesum ið huga at undirritaði reisti spurningin av nýggjum innan SEV felagsskapin.

Framhald á síðu 12